

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Ústecký kraj

Zpracovatel: QQT, s.r.o. Nositel projektu: Karlovarský kraj.
Publikace vznikla jako výstup z realizace veřejné zakázky v rámci projektu
„V Karlovarském kraji plánujeme sociální služby společně“, která byla
financována z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky.

§ 50 - Domovy se zvláštním režimem

- Domovy se zvláštním režimem jsou určeny osobám, které mají sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby, kterou již nelze zajistit prostřednictvím terénních a ambulantních forem služeb.
- Domovy se zvláštním režimem nabízejí podporu minimálně v rozsahu potřeb běžného života dle karty služby. Sociální šetření je prováděno po podání žádosti a evidování jsou pouze neuspokojení žadatelé, kteří spadají do cílové skupiny a mají aktuální zájem o využívání služby. Poskytovatelé zjišťují potřeby osob v rozsahu karty služby, poskytují základní sociální poradenství a odpovídající péči doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Poskytování péče slouží k doplnění vlastních schopností a dovedností osoby, služba posiluje soběstačnost a samostatnost osoby včetně rozhodování o sobě s využitím kompenzačních pomůcek a spolupráce s osobami blízkými a dalšími subjekty a to ve všech oblastech běžného života dle provedeného zjišťování potřeb. Služby mají navázanu spolupráci se subjekty zajišťujícími odbornou především zdravotní péči pro své uživatele, např. v oblasti léčby bolesti, fyzioterapie. Služba domova se zvláštním režimem je poskytována na dobu neurčitou.
- Péče je poskytována formou slovní anebo fyzické podpory s ohledem na potřeby klientů.

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba pečuje o osobní hygienu, neztrácí důstojnost a respekt v důsledku nedostatečné hygieny	Osobní hygiena	Denní hygiena	Běžná denní hygiena	Ranní hygiena	Mít možnost provést všechny úkony osobní hygieny a péče o tělo se slovní event. fyzickou podporou (nebo s oběma druhy podpory) v tempu, čase a frekvenci úkonu, které je osobě příjemné, a kterého je schopna, důstojně a v soukromí zvládnout
				Mytí během dne (rukou, obličeje atd.)	
				Večerní hygiena	
				Vysmrkání se	
				Použití intim spreje	
			Péče o ústa	Vyčištění zubů	
				Péče o zubní náhrady – očištění	
				Nasazení náhrady	
				Oholení se	
			Česání a mytí vlasů	Česání	
				Mytí vlasů a další péče o vlasy (balzám atd.)	
			Péče o nehty	Ostříhání si nehtů na rukou	
				Nalakování nehtů	
				Ostříhání nehtů na nohou	
			Péče o oči	Umývání očí	
		Nasazení brýlí			
		Čištění brýlí			
		Aplikace kontaktních čoček a péče o ně			
		Péče o uši	Čištění uší		
			Nasazení naslouchadla		
Čištění naslouchadla					
Výměna baterií v naslouchadle					
Mytí a koupání	Mytí těla a koupání	Mytí celého těla			
		Sprchování			
		Koupání			
		Ošetření pokožky, včetně nohou, po koupeli nebo sprše			
Výkon fyziologické potřeby	Výkon fyziologické potřeby	Použití WC			
		Použití toaletního křesla			
		Výměna inkontinenčních pomůcek			
		Péče o stomii, katetr (výměna/vypuštění sběrného sáčku na moč apod.)			
Osoba o sebe pečuje, pečuje o svůj vzhled, neztrácí důstojnost a respekt	Zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu	Oblékání	Oblékání, svlékání	Volba vhodného oblečení a doplňků (počasí, příležitost a vhodné vrstvení)	Mít možnost udržet se slovní, event. fyzickou podporou (nebo oběma druhy podpory) dosavadní styl oblékání, vzhled
				Oblékání a svlékání jednotlivých částí oblečení, popř. s využitím vhodných pomůcek	
		Obouvání, zouvání	Volba vhodné obuvi s ohledem na počasí, příležitost a celkový vzhled		

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
<i>v důsledku nedostatku péče</i>			Celková úprava vzhledu	Nazouvání a zouvání obuvi, popř. s využitím vhodných pomůcek	Mít nabídku pomůcek, které usnadní zvládnutí péče o vlastní osobu
				Úprava vzhledu (např. před odchodem ven, před zrcadlem)	
				Líčení/odlíčení	
				Použití parfému	
			Posouzení, co je třeba nakoupit v souvislosti s péčí o vlastní osobu	Zhodnocení, zda má osoba k dispozici vhodné oblečení, obuv, kosmetiku, doplňky	
<i>Osoba se může ve svém prostoru pohybovat, nebo alespoň kontrolovat prostor kolem sebe, být v optimální poloze s ohledem na svůj handicap</i>	Samostatný pohyb	Změna polohy	Změny polohy na lůžku	Změna polohy těla na lůžku	Mít informace o pomůckách a postupech, které usnadňují pohyb, změnu polohy na lůžku, vstávání z lůžka Mít možnost se slovní, nebo fyzickou podporou (nebo s oběma druhy podpory) pohybovat se ve svém prostoru, který je bezpečný Mít možnost se slovní, nebo fyzickou podporou (nebo s oběma druhy podpory) kontrolovat prostor kolem sebe
				Posazení na lůžku	
				Manipulace s dekou a polštářem	
				Podání věcí ze stolku (pití, kniha, kapesník atd.)	
				Manipulování s polohovatelným lůžkem	
			Vstávání a uléhání na lůžko	Vstání z lůžka	
				Ulehnutí na lůžko	
				Přesun na vozík a na lůžko	
		Stání a sezení	Stoupnutí		
			Sezení mimo lůžko		
		Polohovací a fixační pomůcky	Použití polohovacích a fixačních pomůcek		
			Manipulace s předměty	Přemísťování a manipulace s předměty denní potřeby	Přemísťování předmětů denní potřeby Manipulace se závěsy, žaluziemi, roletami apod.
		Pohyb v prostoru		Pohyb ve vlastním a společném prostoru	Bezpečný pohyb po místnosti
			Otevření a zamčení dveří pokoje, otevření vchodových dveří, manipulace s klíči)		
			Zvládání bariér (kliky, prahy, rohy, koberce apod.) Použití osobního výtahu, plošiny		
		Pohyb mimo zařízení	Chůze	Chůze po rovině	Mít možnost pohybu se slovní, nebo fyzickou podporou (nebo s oběma druhy podpory) bezpečně mimo svůj prostor
Chůze po schodech, v terénu					
Pohyb mimo vlastní prostor	Zvládání rizikových míst, znalost cesty				
	Pohyb mimo dům (zařízení)				

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba má dostatek stravy podle svého výběru	Zajištění stravování	Příprava a příjem stravy	Zajištění nebo příprava stravy	Výběr stravy, volba z nabídky, volba množství	Mít možnost vybrat si jídlo podle chuti z několika možností, mít možnost rozhodnout o množství jídla Mít možnost se slovní, nebo fyzickou podporou (nebo s oběma) připravit si jídlo/nápoj podle své chuti Mít možnost se slovní, nebo fyzickou podporou (nebo s oběma) najíst se komfortním a důstojným způsobem, nebo způsobem, který nejvíc umožňuje nezávislost osoby
				Příprava teplých a studených nápojů	
				Příprava a vaření jídel	
				Porcování stravy	
				Ohřívání stravy	
				Sledování doby spotřeby u potravin	
				Podání jídla na talíř (servírování)	
			Přijímání stravy	Najedení	
				Napití	
			Zajištění potravin	Posouzení, jaké potraviny je potřeba nakoupit	
Uchování potravin					
Osoba žije v prostředí, které je čisté a podle jejích představ a potřeb uspořádané	Péče o domácnost	Vytvoření vlastního prostoru odpovídajícího individualitě	Mít vlastní prostor	Místo na spaní	Mít možnost trávit život v prostorách přiměřených věku, srovnatelných s prostory, ve kterých tráví život vrstevníci Mít možnost obklopit se doplňky charakterizující osobnost uživatele
				Místo k relaxaci	
				Místo k práci	
		Úklid a údržba vlastního prostoru	Úklid a údržba vlastního prostoru	Umytí nádobí	Mít možnost se slovní, nebo fyzickou podporou (nebo s oběma druhy podpory) se podílet na údržbě a úklidu vlastního prostoru, nebo způsob údržby a úklidu ovlivňovat
				Uložení potravin	
				Úklid lednice	
				Běžné udržení pořádku – dávání věcí na své místo	
				Setřetí prachu	
				Udržení vnitřního pořádku ve skříních	
				Péče o květiny – zalévání, přesazování	
		Péče o lůžko	Stlaní		
			Převlékání lůžkovin		
		Péče o prádlo, oblečení a boty	Péče o oblečení a boty	Přepírání drobného prádla	Mít možnost se s podporou podílet na péči o oblečení, obuv Mít možnost rozhodovat o péči o oblečení a obuv
				Sušení prádla	
				Žehlení, uložení prádla	
				Drobné opravy prádla	
Čištění bot					
Udržování tepelného komfortu, obsluha spotřebičů	Udržování tepelné pohody ve vlastním prostoru	Větrání	Mít možnost ovlivňovat tepelnou pohodu ve vlastním prostoru s potřebnou mírou podpory		
		Obsluha zařízení pro zajištění tepelné pohody (radiátorů, klimatizace apod.)			
Udržování tepelného komfortu, obsluha spotřebičů	Obsluha domácích spotřebičů	Obsluha trouby, lednice, mikrovlnné trouby atd.	Mít možnost se slovní nebo fyzickou podporou (nebo s oběma) obsluhovat bezpečně domácí spotřebiče		

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
<p><i>Osoba má možnost navazovat kontakty uvnitř i vně služby</i></p> <p><i>Osoba je schopná vyjádřit své myšlenky, přání, potřeby</i></p> <p><i>Osoba je schopná sdílet svá přání, potřeby, myšlenky s druhými</i></p>	<p>Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím</p>	<p>Společenské kontakty</p>	<p>Navazování a udržování přátelských, sousedských a jiných vztahů</p>	<p>Uskutečnění kontaktu s rodinou nebo blízkými</p>	<p>Mít možnost stýkat se s blízkými lidmi</p> <p>Mít možnost využít ke kontaktu slovní/fyzickou odbornou podporu (např. mít k dispozici někoho, kdo přetluočí vyjádření osoby)</p>
				<p>Navazování a udržení partnerských a sexuálních vztahů</p>	
				<p>Uskutečnění kontaktu s přáteli, sousedy, spolupracovníky, kolegy</p>	
		<p>Orientace</p>	<p>Orientace v čase, v místě, v osobách</p>	<p>Orientace v čase (během dne, v týdnu, ročním období)</p>	<p>Orientace v čase, v místě, v osobách</p>
<p>Orientace mimo domov (ulice, zahrada, obchod apod.)</p>					
<p>Orientace v osobách (poznávání blízkých, pracovníků služby, lékařů apod.)</p>					
<p>Orientace v osobách (poznávání blízkých, pracovníků služby, lékařů apod.)</p>					
		<p>Využívání běžných veřejných služeb</p>	<p>Využívání veřejných služeb a zapojování do sociálních aktivit odpovídajících věku</p>	<p>Návštěva a orientace v obchodě (výběr a zaplacení zboží)</p> <p>Využívání pošty</p> <p>Využívání banky</p> <p>Navštěvování klubů, např. důchodců/seniorů, knihovny</p> <p>Návštěva restaurace</p> <p>Návštěva sportovišť, bazénu, divadla, kina atd.</p>	<p>Mít možnost se slovní nebo fyzickou podporou (nebo s oběma) absolvovat nákup zboží obvyklým způsobem</p> <p>Mít možnost se slovní, nebo fyzickou podporou (nebo s oběma) využít veřejných služeb, navštívit nové místo, zapojit se do sociálních aktivit běžným způsobem, bezpečně a bez ohrožení stigmatizací</p>
		<p>Komunikace</p>		<p>Schopnost srozumitelně se vyjádřit</p>	<p>Dostatečná slovní zásoba pro vyjádření vlastních potřeb a navázání kontaktu</p> <p>Schopnost alternativní komunikace, kterou lze vyjádřit potřeby a navázat kontakt</p>
	<p>Seberealizace</p>	<p>Získávání kvalitních podnětů</p>	<p>Získávání dostatečného množství kvalitních podnětů</p>	<p>Pravidelný kontakt s předměty, odpovídající věku a potřebám osoby a jejímu životnímu stylu, vzbuzující, nebo vyvolávající vzpomínky, libé pocity</p>	<p>Mít možnost vybrat si z pestré nabídky podnětů/předmětů podporujících zájem, libé pocity, vzpomínky, kontakt se sebou, kontakt s realitou</p>

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba může realizovat činnosti, které vycházejí z jejích zálib, odpovídají jejímu věku a možnostem				Pravidelný kontakt s lidmi minimalizující riziko izolace, deprivace a prohloubení zdravotního postižení (demence)	Mít možnost rozvíjet/udržet motorické, psychické a sociální dovednosti přirozenými činnostmi, odpovídajícími věku, potřebám a zvyklostem osoby Mít možnost využít nabídky podnětů/předmětů vycházejících ze znalosti osoby, jejího životního stylu, jejího věku, potřeb, možností Mít možnost využít pravidelného kontaktu s druhou osobou, pomáhajícího podpořit/udržet vnímání osoby sebe sama a kontakt s okolím Mít možnost využít nabídky optimálního způsobu podávání informací osobě
				Pravidelný přísun informací, které podporují vnímání sebe sama i okolního světa	
Zklidňující/stimulující masáže					
		Oblíbené činnosti	Oblíbené činnosti	Čtení Poslech hudby a mluveného slova Sledování TV, videa, DVD Používání internetu Ruční práce Uspokojení duchovních potřeb – setkání s duchovním Jiné oblíbené činnosti – např. péče o zvíře Nabídka vlastních volnočasových aktivit	Mít možnost využít nabídky takové činnosti, která osobě vyhovuje, vychází ze znalosti jejích zálib, potřeb, možností, životního stylu, věku Mít možnost realizovat své zájmy, a to individuálně nebo ve skupině Mít možnost využít pomůcky, nebo odbornou pomoc k realizaci vlastních zájmů Být respektován ve svých rozhodnutích účastnit se/neúčastnit se skupinových činností
Osoba žije v bezpečném prostředí, kde je chráněna před zdravotními riziky a v případě potřeby dostává zdravotní péči	Péče o zdraví a bezpečí (rizika)	Zajištění bezpečí	Opatření pro zajištění bezpečí	Přivolání pomoci	Mít k dispozici bezpečnou pomůcku/bezpečný způsob, jak přivolat pomoc Mít dostatek informací (podaných způsobem, kterému je osoba schopná porozumět) o tom, jak omezit rizika pádu a zranění Mít podporu při hledání a využívání kompenzačních a jiných pomůcek
				Prevence pádu a zdravotních rizik spojených s onemocněním	
				Pomůcky, které zvýší bezpečí/omezí rizika pádu, nebo rizika spojená s onemocněním	
	Zdraví	Provedení jednoduchého ošetření	Použití leukoplasti, obvazu, pružného obinadla, dezinfekce atd.	Mít informace o postupech drobného ošetření	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky		
			Návštěva lékaře a dodržování léčebného režimu	Návštěva lékaře	Mít podporu/informace o tom, co je třeba k drobnému ošetření Mít dostatek informací (podaných způsobem, kterému je osoba schopná porozumět) k rozhodnutí o návštěvě lékaře/dodržování léčebného režimu Mít možnost projevit nesouhlas s navrženým režimem, mít záruku, že se bude hledat alternativní řešení, které bude osobě více vyhovovat Mít možnost využít nabídku, nikoliv být nucen		
				Zajištění potřebných léků			
				Dodržení doporučení fyzioterapeuta včetně pravidelného cvičení			
				Pití tekutin v dostatečném množství			
				Dodržování diety			
		Zdravá výživa	Znalost zásad zdravé výživy	Znalost potravin, které prospívají/škodí	Mít podporu v konzumaci vhodné stravy		
		Znalost optimálního množství určitého jídla					
		<i>Práva osoby jsou respektována a chráněna</i> <i>Osoba je chráněna před zneužíváním</i>	Uplatňování práv a oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí	Finanční a majetková oblast	Hospodaření s finančními prostředky	Rozvržení příjmu tak, aby byly pokryty všechny platby	Mít záruku, že neznalost, resp. neschopnost hospodařit s finančními prostředky, bude rozpoznána a bude navrženo řešení, eliminující např. riziko zadlužení
						Provádění úhrad spojených s bydlením	
						Provádění úhrady poplatků za telefon	
Provádění úhrady – jiné							
Nakládání s majetkem	Převedení majetku				Mít možnost využít informace/kontaktu na odborné služby		
	Pronájem nemovitosti (bytu, nebo jeho části, domu, zahrady, chalupy atd.)						
	Darování majetku						
Využití sociálních dávek, důchodů a jiných výhod	Uplatnění nároku na dávky/práva na důchody a výhody				Mít jistotu podpory v případě neschopnosti zajistit si výhody, nebo dávky		
	Schopnost dlouhodobé spolupráce s ÚP						
	Doložení doby trvání zaměstnaneckého poměru						
	Doložení zdravotního stavu						
Základní doklady	Zajištění/vlastnictví osobních a jiných doklady	Zajištění platných dokladů (např. občanský průkaz, pas, rodný list, průkaz zdravotní pojišťovny)	Mít podporu dojde-li ke ztrátě, či vyprší-li platnost dokumentů				
Účast na veřejném životě	Uplatňování občanských a politických práv	Uplatnění práva volit	Mít k dispozici informace o možnostech realizace politických práv				

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
					Mít psychickou podporu při rozhodování, zda realizovat svá politická práva
		Ochrana práv	Ochrana před zneužíváním	Uplatňování pomoci ombudsmana (proti rozhodnutí orgánu veřejné správy)	Mít v zařízení zajištěno bezpečí bez rizika zneužívání pracovníky, nebo ostatními obyvateli zařízení Mít zajištěn respekt ke svým občanským právům a ochranu těchto práv
				Znalost způsobu, jak se bránit riziku zneužití, nebo ohrožení zneužitím	
				Ochrana a respektování občanských práv (např. práv uživatele služby)	
	Specifické potřeby služby	Paliativní péče	Podpora v terminálním stádiu	Socio-terapeutické rozhovory související s odcházením	Zajištění podpory, případně zprostředkování potřebných doplňujících zdravotních a sociálních služeb
				Duchovní podpora	
				Doprovázení	
				Vypořádání majetkových poměrů	
				Uspořádání vztahů, práce s rodinou	
		Volba posledního rozloučení			
		Úkony spojené s ukončením poskytování služby		Administrativní úkony spojené s ukončením poskytování služby	